

and the perfect - i.e. by the forms of the time-aspect order other than the indefinite imperfect past and present.

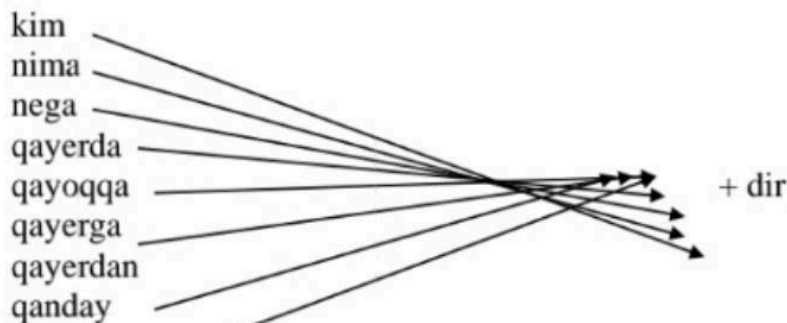
INGLIZ VA O`ZBEK TILLARIDA NOANIQLIK MA`NOSINING YUKLAMALAR ORQALI IFODALANISHI

M.I.Gadoyeva (BuxDU dotsent)

Obloberdiyev Sherali BuxDU 1 bosqich magistranti

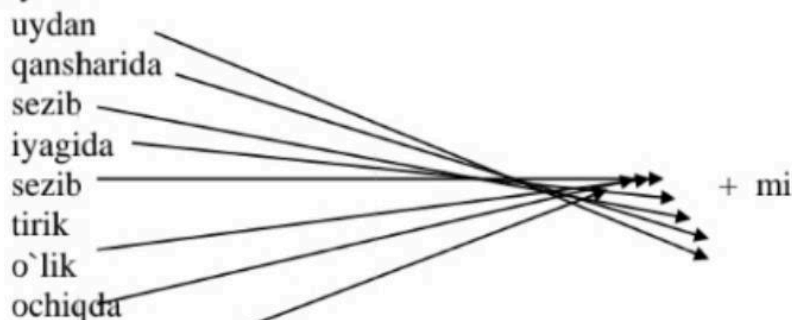
Yuklamalar – mustaqil soʻz yoki gapga turli qoʻshimcha maʼno berish yoki turli grammatik munosabatlarni ifodalash uchun xizmat qiladigan yordamchi soʻz yoki qoʻshimcha (Oʻzbek tilining izohli lugʻati, II qism, 465).

Oʻzbek tilida - dir noaniqlik yuklamasi hamma soʻz turkumlariga qoʻshilib noaniqlikni ifodalaydi.

Unga nimadir xalaqit berardi (A.Muxtor, CHinor, 52). Xonalar bugun qandaydir fayzli, angroq, plita choynak ham qopqogʻi shaqillab xuddi kulayotgandek baqirlab qaynar edi (A.Muxtor, Chinor, 100). Har kuni kimdir bir chora topar edi (A.Muxtor, Chinor, 120). Kimdir qichqirib yubordi (A.Muxtor, CHinor, 122). Yana qaysi ertoʻlada kimlardir jon berdi, qandaydir voqealar boʻldi – u qimir etmadi, goʻyo asabi ham, sezigilari ham oʻlgan edi (A.Muxtor, CHinor, 129). U qayerdadir, oʻsha borsa kelmas tomonlardan makkor kuch yigʻib, ... (A.Muxtor, CHinor, 149).

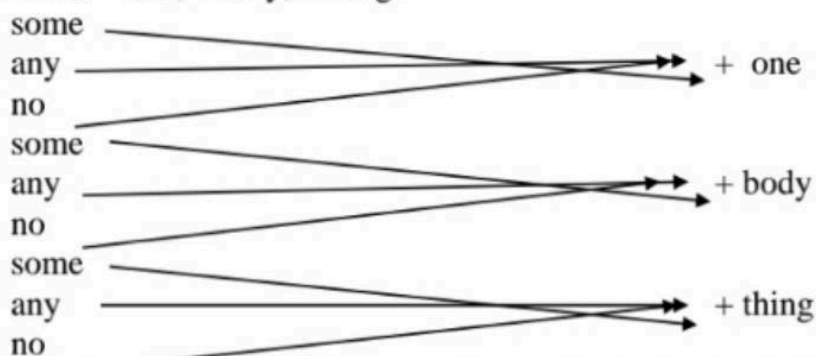
- mi soʻroq yuklamasi gapning uyushiq boʻlaklari tarkibida noaniqlikni ifodalaydi:

Norxoʻjaboy qayerda, nimalar qilib yuribdi: u ochiqdami, qamaqdami, nihoyat tirikmi, oʻlikmi? (H.Gʻulom, Mangulik, 233). Bu gap shunchaki

xayoliga keldi – yu, zumdan keyin, shu uydanmi, bir narsani sezibmi, ko`ngliga g`ashlik cho`kdi (A.Muxtor, Chinor, 135). Uchqun yalang oyoq, beqasam to`ncha kiyib, ko`kragidan qiyiqcha bog`lagan, olti yoshlardagi shirin bola edi. Ochil buva uning qansharidami, iyagidami, yuzining qayeridadir Komilaga o`xshashligini topdi (A.Muxtor, Chinor, 135).

Ingliz tilida bunday noaniqlik ma`nosi ikkinchi komponent orqali ifodalanadi: - one, - body, - thing:

Noone seemed to be observing him, but he left at night (T.Dreiser, Sister Carrie, 279). Oh, something for street wear (T.Dreiser, Sister Carrie, 286). Nothing was said about it the next day, but the following morning he asked (T.Dreiser, Sister Carrie, 286). Is there anything the matter with your ears? (T.Dreiser, Sister Carrie, 362). Anyone can get work over there (T.Dreiser, Sister Carrie, 384). They'll take anybody that I know (T.Dreiser, Sister Carrie, 384). What she needs is someone who both knows her and doesn't (J.Fowles, Daniel Martin, 190).

Nobody else ever quite (J.Fowles, Daniel Martin, 181).

Shunday qilib, ingliz va o`zbek tillarida yuklamalar shaxs, predmet, joylashish o`rni, yo`nalish, sabab, predmet belgisi, predmetning sifati va boshqalarning noaniqligini ifodalaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati

1. Buranov J.B., Yusupov U.K., Iriskulov M.T., Sadikov A.S. The grammatical structures of English, Uzbek and Russian. Part I. Tashkent: O`qituvchi, 1986, 308 p.
2. Isoqov I., Buronova M.M. Жуфт ва такрор сўзларда перифериал ноаниклик маъносининг ифодаланиши ҳақида. Ўзбек тилшунослигининг айрим масалаларига доир. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти. Илмий асарлар 87 - том, Тошкент, 1972, 91 - 96 бб.
3. Isoqov I. Аниклик ва ноаниклик категориясининг ифода планидаги типологик белгиларнинг масаласига доир. Ўзбек тилшунослигининг айрим масалаларига доир. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти. Илмий асарлар 87 - том, Тошкент, 1972, 82 - 85 бб.
4. Юсупов У.К. Проблемы сопоставительной лингвистики. Ташкент, Фан, 1980, 135 б.

обучению, так как он ориентирован на развитие устной речи – аудирования и говорения, игнорируя необходимость развития навыков чтения и письма.

ЛИТЕРАТУРА

1. Азимов Э.Г., Щукин А.Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). -М.:Издательство ИКАР, 2009. - 448 с.
2. Зубов А.В., Зубова И.И. Методика применения информационных технологий в обучении иностранным языкам. М.: Академия, 2009. — 144 с.
3. Лукина Л.В. Цели и методы обучения иностранным языкам в историческом и лингводидактическом контексте. Актуальные вопросы современной филологии и журналистики. Воронежский государственный архитектурно-строительный университет, 2007.
4. Маматкулов Х.А. Совершенствование информационно-методического обеспечения развития профессиональной компетентности педагогов по иностранным языкам. Автореф. дисс. доктора философии. Ташкент, 2017. – 47 с.
5. Мамедова М.А. Омонимия как одна из трудностей английского языка. Педагогик махорат. №5, 2020. 166-171с.
6. Щукин А.Н. Обучение иностранным языкам. Теория и практика: Учеб. пособие для преподавателей и студ. / А. Н. Щукин. - 2-е изд. - М.:Филоматис, 2006. - 480 с.
7. Mamedova M. A. "Homonyms their types and sources",- Modern problems of philology and linguistics. Vol.1, Issue 1, February, 2020.

INGLIZ VA O`ZBEK TILLARIDA NOANIQLIK MA`NOSINING OT SO`Z TURKUMI ORQALI IFODALANISHI

M.I.Gadoyeva
BuxDU dotsent
Obloberdiyev Sherali
BuxDU 1 bosqich magistranti

Artikl noaniqlikning asosiy markeri hisoblanadi. Artikldan tashqari noaniqlik maxsus bo`lmagan til birliklari yordamida , masalan otlar yordamida ifodalanishi mumkin. Ot predmetni anglatuvchi va bu ma`noni son va kelishikning ssoh` o`zgartiruvchi kategoriyalarida, rodning esa so`zni o`zgartirmaydigan kategoriyasida ifodalovchi so`z turkumidir (2, 460).

O`zining leksik tuzilishiga ko`ra otlar o`z navbatida kichik guruhlarga bo`linadi (3, 11).

Zamonaviy o`zbek tilida noaniqlik otlar orqali ifodalanadi, masalan. Birliklarning shu sinfini tashkil qiluvchilarning farqlanmasligi jihatidan keng umumlashgan ma`nodagi so`z: “bola - chaqa”, “begona” (1, 112).

Zamonaviy o`zbek tilida noaniqlik ma`nosi takroriy otlar orqali ham ifodalanishi mumkin. Shunga qaramasdan takrorlanish jarayonida ikkinchi